

SUUNNITELMASELOSTUS

Kohteen nimi:	KAIJONLAHDEN VALUMA-ALUEEN KUNNOSTUS	Piirustusnro:t	LYK_2020_0029
Selostuksen laati:	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy Jukka-Pekka Ruonaniemi	pvm:	16.11.2020
Selostuksen hyväksyi:	Oulun kaupunki Marjo Honkamaa-Eskola projekti-insinööri	pvm:	16.11.2020

Suunnitelman kuvaus

Nykytilanne

Kaijonlahden valuma-alueen kunnostuksen suunnittelualue sijoittuu Kaijonlahden, Pyykösjärven, Ruskon sekä Liikasen kaupunginosaan.

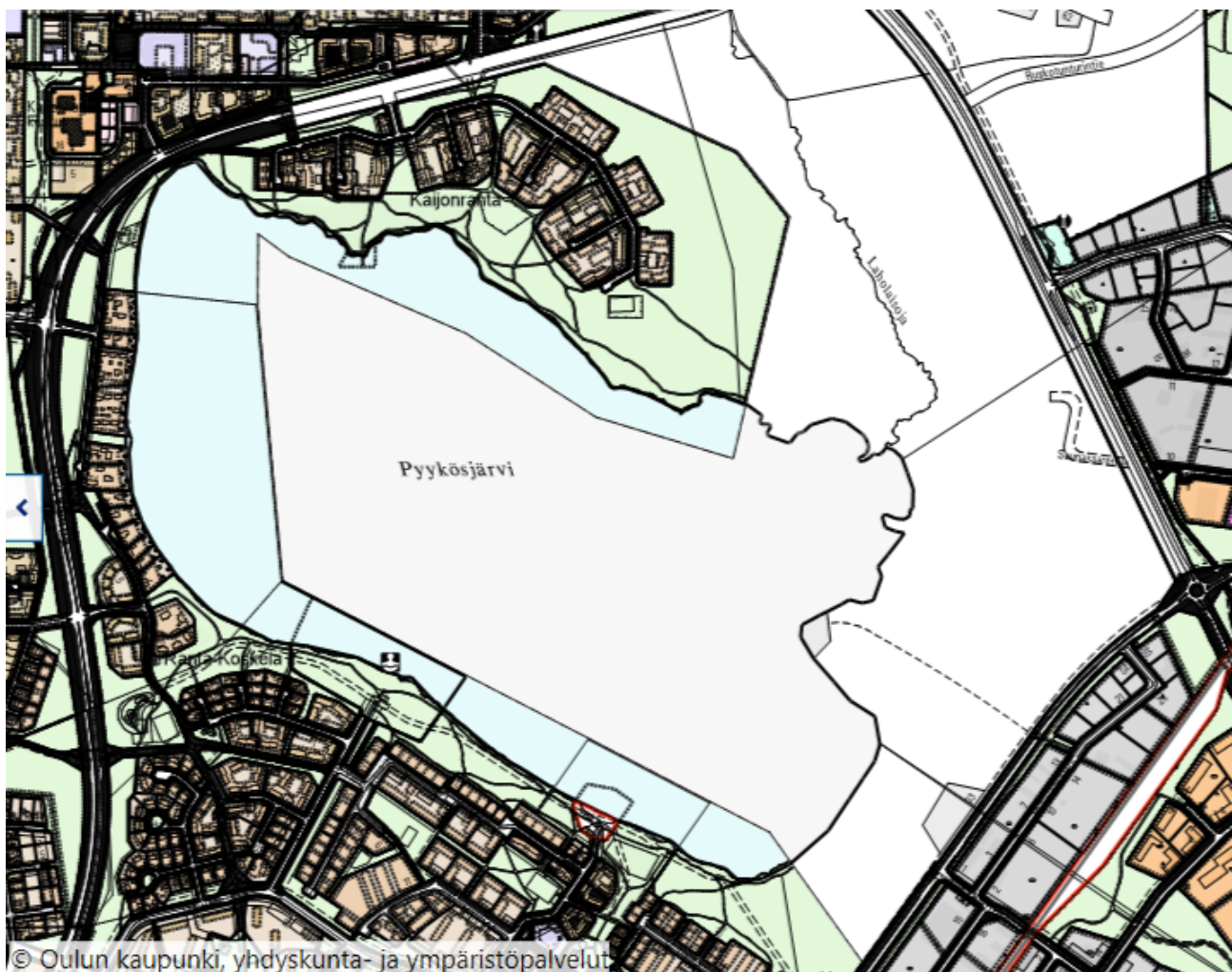
Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti. www.paikkatietoikkuna.fi

SUUNNITELMASELOSTUS

Kaavoitus Asemakaava

Alueella on voimassa seuraavat asemakaavat: 564-1240 vahvistettu 12.07.1988, 564-492 vahvistettu 01.04.1969, 564-791 vahvistettu 28.07.1977, 564-2338 vahvistettu 20.09.2019, 564-1270 vahvistettu ja 564-2075 vahvistettu 28.03.2014.

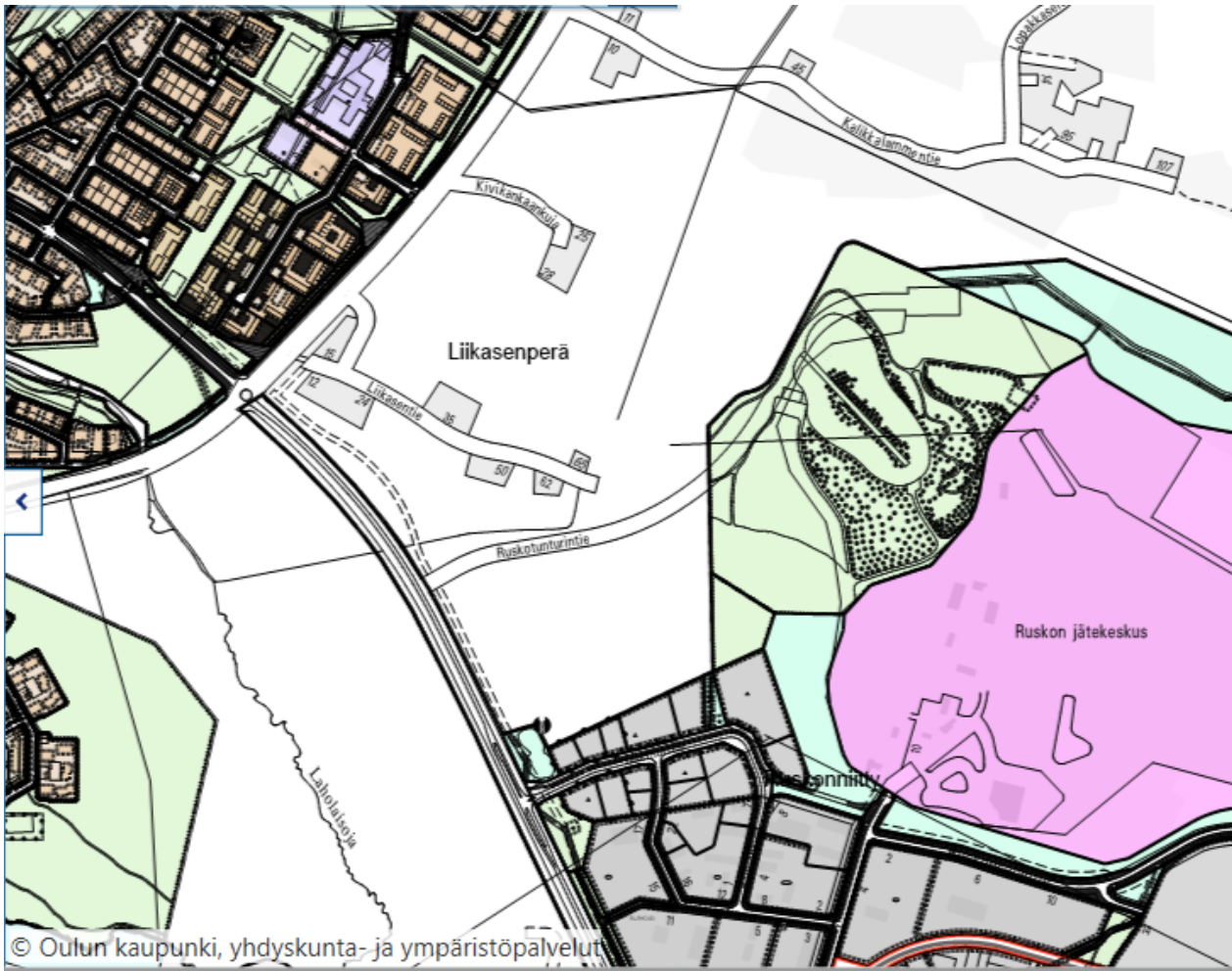
Pyykösjärven länsi- ja eteläosassa kuntoreitti sijoittuu asemakaavan puistoalueille. Laholaisojan ja Ruskonojan kosteikkojen suunnittelualueilla ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Kuva 2. Ote asemakaavatilanteesta Pyykösjärven pohjoisosassa . www.Kartta.ouka.fi

SUUNNITELMASELOSTUS

Lopakkaojan kosteikko sijaitsee pääosin asemakaavoittamattomalla alueella. Osa laskeutusaltaasta ja kosteikon eteläreuna sijaitsee Ruskon kaupunginosan katu- ja suojaviheralueella. Kuntoreitit sijaitsevat osittain katu- ja suojaviheralueella sekä asemakaavoittamattomalla alueella.

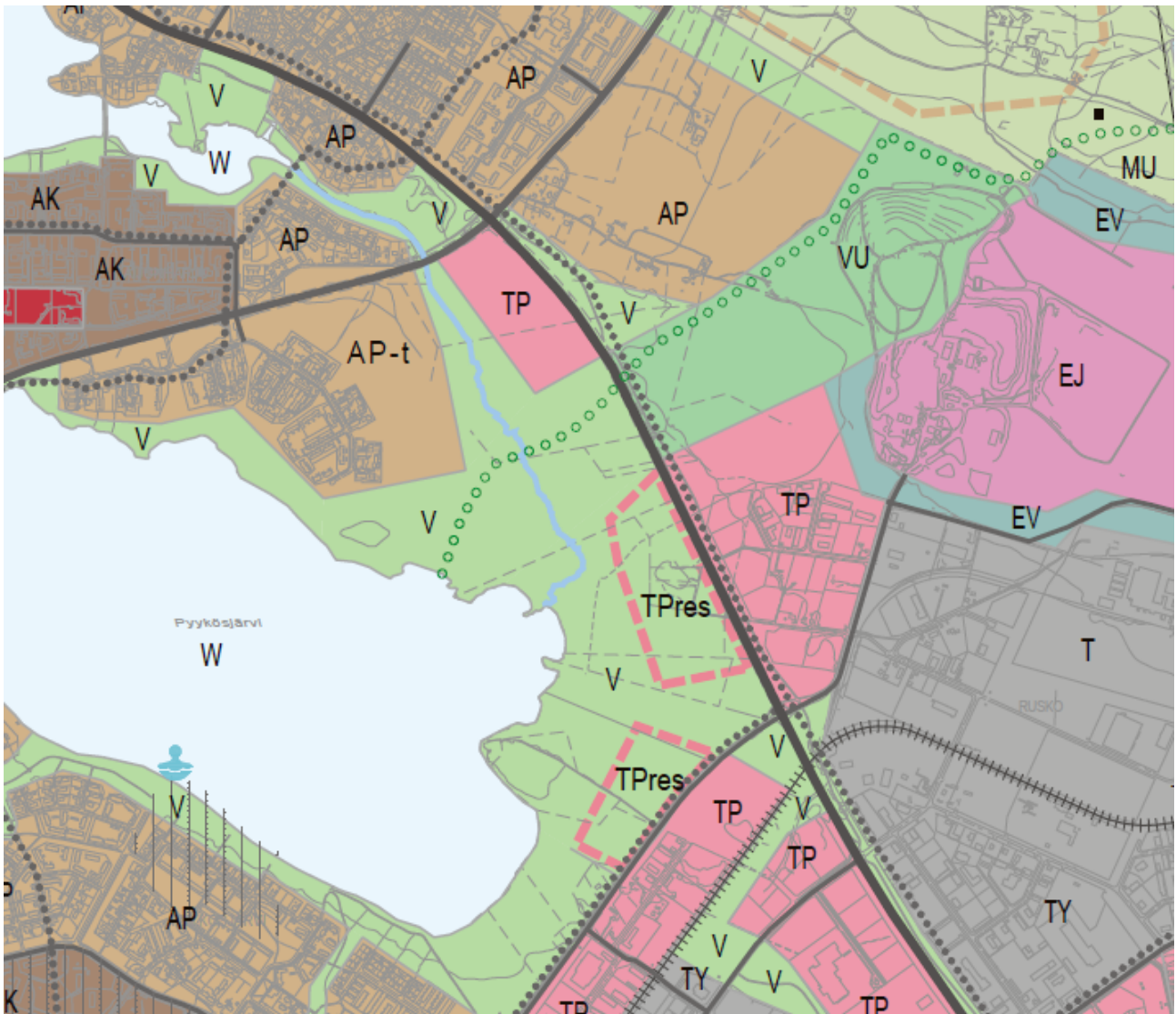

Kuva 3. Ote Raitotien itäpuolen kuntoreittien sekä Lopakkaojan kosteikko- ja laskeutusaltan sijainnin asemakaavatilanteesta. www.Kartta.ouka.fi

SUUNNITELMASELOSTUS

Yleiskaava

Alueella on voimassa lainvoimainen Uuden Oulun yleiskaava, Kaavakartta 2. Yleiskaavassa alue on varattu työpaikkatoimintojen alueeksi, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU) sekä pientalovaltaisiksi asuinalueeksi (AP). Kyseessä on pitkän aikavälin varaus, jonka tarkempaa suunnittelua kyseisiin käyttötarkoituksiin myöhemmässä vaiheessa vesienkäsittelyrakenteiden toteuttaminen ei estä.

Kuva 4. Ote uuden Oulun yleiskaava; kaavakartta 2

SUUNNITELMASELOSTUS

Suunnitelman sisältö

Yleistä

Jotta Kuivasjärven ja Kajonlahden tilaa voidaan lähteä kohentamaan, täytyy niiden valuma-alueiden vesien laatu saada ensin hallintaan. Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut on teettännyt Kajonlahden valuma-alueen kunnostussuunnitelmat sekä kunto- ja latureittien suunnitelmat yhteistyössä Oulun kaupungin liikuntapalveluiden kanssa.

Nämä suunnitelmat ovat osa Oulun kaupungin kaupunkivesien kunnostushanketta, jossa kumppanina toimii Suomen ympäristökeskus (SYKE). Hankkeen aikana suunnitellaan ja rakennetaan hulevesien laatua parantavia rakenteita sekä selvitetään haitta-aineiden, ravinteiden ja kiintoaineen pidättymistä rakenteisiin. Kunnostushankkeelle on myönnetty vesiensuojelun valtionavustusta ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on mukana hankkeen ohjaustyössä.

Vesienhallintarakenteet

Suunnittelualueelle on tarkoitus rakentaa kaksi laskeutusallasta ja kolme kosteikkoaluetta.

- Ruskonojan kosteikko ja laskeutusallas rakennetaan Ruskon sekä Rannanperän valuma-alueelta tulevien pintavesien laadun hallintaa varten. Alueen koko on 11,88 ha, josta kosteikon osuus on 11,2 ha ja laskeutusaltaan 0,68 ha.
- Laholaisojan kosteikko sijoittuu viettosuunnassa Ruskonojan kosteikon ja Lopakkoajan kosteikon jälkeen ja on kooltaan noin 11,7 ha.
- Lopakkoajan valuma-alueelle rakennetaan laskeutusallas sekä Lopakkoajan kosteikkoalue. Rakenteet sijoittuvat Ruskon ja Liikasen kaupunginosien alueelle, lähelle Ruskotunturia. Alueen koko on noin 6,58 ha, josta kosteikon osuus on 5,8 ha ja laskeutusaltaan 0,78 ha. Lopakkoajaan rakennetaan kolmantena vesienhallintarakenteena lisäksi riukutukkipatokoikeilu. Riukutukkipadon toimintaa ja puhdistusvaikutuksia tutkitaan SYKE:n toimesta tehtävien vesitutkimusten avulla.

Täyttöalueet

Vesienhallintarakenteiden yhteydessä kaivetuista massoista rakennetaan kosteikon ympäristäyttöjä sekä täyttöalueita. Ympäristäyttöjen lisäksi tehtäviä täyttöalueita sekä kaivumassoja hyödynnetään kosteikkojen läheisyyteen rakennettavien kuntoreittien pohjana ja tuomaan vaihtelua latuprofiilille. Täyttömassoja on tarkoitus käyttää myös Ruskotunturin alueella rinne- ja ympäristömuotoilussa. Täyttöalueiden ympäristöön jätetään suojapuustoa ja täyttöalueet lisäksi maisemoidaan täyttöjen jälkeen.

Alueella tehdyissä tutkimuksissa, suunnittelualueella - Laholaisojan ja Ruskonojan kosteikkojen alueilla - on todettu happamia sulfaattimaita. Kaivun aikana kaivettujen massojen laatua tarkkaillaan ja tarvittaessa massoja käsitellään/neutraloidaan happaman valuntariskin välttämiseksi.

Kunto-/latureitit

Kunto- /latureittejä on tarkoitus rakentaa Pyykösjärven sekä Ruskotunturin ympäristöön. Pyykösjärven reitti kulkee Pyykösjärven lounais- ja eteläpuolella yhtyen Kajonrannan kuntoreittiin, joka lähtee Pyykösjärven pohjoisosasta ulottuen Raitotielle saakka. Kuntoreitti jatkuu Raitotien itäpuolella, josta se rakennetaan Ruskotunturille saakka. Reittiä pitkin Pyykösjärven ja Kajonrannan kunto-/latureittiverkosto yhdistyy lisäksi Auranmaan suuntaan lähteviin kuntoreitteihin.

SUUNNITELMASELOSTUS

Reitit rakennetaan valaistuna. Kaijonrannan nykyisen urheilukentän läheisyyteen rakennetaan 14- paikkainen pysäköintialue kuntoreitin ja kentän käyttäjien tarpeisiin.

Istutukset ja pysyväisluonteiset rakennelmat ja laitteet

Rakennettava ympäristö maisemoidaan ja ympäristöön istutetaan ja kylvetään luontaisesti alueella kasvavaa kasvillisuutta. Täyttöalueet maisemoidaan.

Valaistus

Kuntoreittien katuvalaistus toteutetaan LED-valaisimin. Valaistus himmennetään yöaikaan.

Esteettömyys

Suunnittelukohteeseen rakennetaan Kaijonrannan urheilukentän rakennettavalta paikoitusalueelta Pyykösjärven rantaan menevä esteetön kivituhkapintainen polkureitti.

Muut ominaispiirteet

Suunnittelualueella, Raitotien länsipuolella, Pyykösjärven itä- ja pohjoisosassa todettiin tehdyissä erillisselvityksissä, maisemaselvityksessä (Plaana Oy), linnustoselvityksessä (Aallokas Oy) sekä luontoselvityksessä (Natans Oy) sekä paikallisesti, että valtakunnallisesti merkittäviä havaintoja. Pyykösjärven ranta-alueille sekä Laholaisojan vanhan uoman länsipuolelle sijoittuneet merkittävät alueet on huomioitu kosteikkojen ja kuntoreittien suunnittelussa. Kyseiset alueet on rajattu merkittävilta osin suunnittelun ja tulevien rakentamistoimien ulkopuolelle ennalleen jätettäväksi.

Kunnossapito

Alueen latureittejä pidetään talvisin. Kosteikkojen hoito toteutetaan erillisen hoito-ohjeen mukaisesti.

Aikataulu

Vesienhallintarakenteet on tarkoitus rakentaa vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Ruskonon ja Lopakkon laskeutusaltat sekä kosteikon alkuosa, joka toimii rakennustyönaikaisena vesienkäsittelyrakenteena. Laskeutusaltaiden rakentaminen on tarkoitus aloittaa loppuvuodesta 2020. Kosteikkoalueiden vaiheittaista rakentamista esitetään vuoden 2021 tai 2022 investointiohjelmaan. Kuntoreittiverkoston rakentaminen on tarkoitus aloittaa alustavasti vuonna 2022.
